

Volitve 1978

Dobro leto nas loči od naslednjih volitev v skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti, v naši občini pa smo s pripravami že začeli. Občinski svet ZSS je prejšnji teden sklical posvet s predsedniki koordinacijskih odborov za volitve in s predsedniki OO sindikata. Posvet sam je bil bolj uvod v široko zasnovano akcijo priprav, udeleženci pa so prejeli popisnice, bilten ter rokovnik volitev in priprav. Prejeli so tudi prvo številko brošure »Volitve 1978« ki sta jo izdala RK SZDL in RS ZS Slovenije. Brošura bo izhajala vse do pozne pomladi prihodnjega leta, ko bodo volitve in bo redni spremljevalec aktivistov sindikata, na voljo pa bo tudi drugim družbenopolitičnim organizacijam.

Čeprav nas do volitev loči dobro leto s pripravami nismo začeli prezgodaj, ker volitve kljub videzu enkratnega dejanja nimajo enkratnega pomena, temveč pomenijo uresničevanje dela naših samoupravnih pravic in obveznosti. In zato torej morajo biti organizatorji volitev pripravljivi, da bi volitve izpeljali najbolje v korist vseh volivcev, njihovih delegacij in delegatov ter za trdno samoupravno in socialistično usmerjene organe samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

T. P.

Ljubljana potrebuje industrijo

Nadaljnji razvoj Ljubljane je v marsičem odvisen od tega, ali bomo uspeli mestu zagotoviti trdno proizvodno bazo in zavreti dosedanjo prehitro rast neproduktivnih dejavnosti, kajti drugače bo Ljubljana postala mrtvo mesto »belih ovrtnikov«.

V preteklem obdobju se je industrija začela umikati iz Ljubljane, večina delavcev pa je sedaj zaposlenih v poslovnih združenjih, inštitucijah in ustanovah, upravnih in drugih organih. Le redkokdaj lahko srečamo v Ljubljani pravega neposrednega proizvajalca. V tem trenutku predstavlja dohodek industrije v Ljubljani le 32,1 odstotka družbenega proizvoda mesta, oziroma nekaj več kot 6 milijard dinarjev. Znatno večji je celotni družbeni bruto proizvod, ki znaša okoli 19 milijard dinarjev, pri čemer znaša delež trgovine okoli 33 odstotkov. Taka gospodarska struktura se neugodno odraža tudi v propulzivnosti slovenskega glavnega mesta, ki se vedno bolj duši v svojih težavah. Problem vrtcev, otroškega varstva, šolstva in kulture, prometa in drugi, ki so postali pretežno breme za družbeno nadstavbo, v kateri je zaposlena večina Ljubljančanov.

Dosedanji srednjeročni program razvoja Ljubljane je v marsičem še ohranjal želje po nadaljnjem povečanju administracije ter vrste drugih dejavnosti, ki so sicer koristne, vendar le v primeru, ko so povezane z direktnimi interesi proizvajalcev. Da bi dosegli to, bodo nosilci gospodarskega razvo-

ja v našem mestu pripravili nove razvojne programe, ki bodo vsebovali tudi hitrejši razvoj proizvodnje.

Ali ni industrija strupena? V Ljubljani se srečujemo vsako zimo, pa tudi jeseni in spomladi, z onesnaževanjem zraka, ki marsikdaj presega dovoljeno stopnjo onesnaženosti. Ljubljančani so pričeli biti plat zvona in se zato zavestno ograjujejo od razvoja industrije, saj se bojijo, da bi se ekološke razmere še poslabšale.

Vzrok za slab zrak je tudi kotlinska lega mesta, ki ostaja v zimskih dnevih zasičeno z vsemi plini, ki ga prekrivajo kot črna, smrdeča kapa. Toda največji krivec za onesnaževanje okolja so kurišča v domovih, ki izločajo velike količine strupenih plinov v ozračje, medtem ko je današnja industrija z vsemi napravami za prečiščevanje odpadnih voda in plinov skorajda čista. Zato je strah pred razširitvijo industrije v Ljubljani le ostanek nevednosti oziroma tradicionalne strahopetnosti pred nečim novim. Sedanji predpisi o gradnji industrijskih objektov so izredno ostri, in če bodo inšpekcijske službe svoje delo vestno opravljale in to obljubljajo da bodo, ni nikakršne bojazni, da bi se stanje poslabšalo.

Nedvomno je treba v Ljubljani pričeti s hitrejšo industrializacijo, ki je bila pred nekaj leti močno zapostavljena. Pri tem pa moramo upoštevati tudi zahtevo, da mora biti nova industrija visoko produktivna in torej gibalno nadaljnega razvoja, ne pa njegova cokla.

Pri načrtovanju industrijskega razvoja se je treba zavedati, da je v slovenskem glavnem mestu več kot 51 odstotkov vseh visokokvalificiranih kadrov v Sloveniji. Prav na tem podatku bi morali graditi nadaljnji razvoj in bolje kot doslej povezovali proizvodnjo z znanjem, in tako prispevati k nadaljnjemu razvoju mesta.

Dosedanji urbanistični plani so, razen v industrijski coni, industriji skoraj odrekli pravico obstoja v okolici Ljubljane. Zaradi potreb po večji industrializaciji in proizvodni zmogljivosti Ljubljane pa je bil dan predlog za spremembo urbanističnega načrta mesta, ki daje industriji nekaj več možnosti razvoja. Čeprav se niso dokončno sprejeli novi plani srednjeročnega razvoja gospodarstva našega mesta je jasno, da sedanje upadanje vrednosti industrijske proizvodnje v celotnem družbenem produktu Ljubljane ni sprejemljivo, zato moramo v bodoče temu problemu posvetiti večjo skrb. Pomemben dejavnik pri nadaljnjem oživiljanju industrije pa je lahko zavest Ljubljančanov, da industrija ne bo kvarila njihovega, že tako slabega ekološkega okolja. Pripravljenost vseh mestnih in občinskih organov, da kar najstrožje izvajajo predpise sprejete o varstvu okolja, je zagotovilo, da je tak strah odveč. Nadaljnji element, ki bi prispeval k razvoju industrije pa je tudi uvedba plina kot energetskega vira v Ljubljani. Tudi to bo znatno prispevalo k zmanjšanju onesnaženosti zraka.

B. P.

Na dohodkovnih osnovah

Lani so se v Mercatorju pospešeno vključili v javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu. Več temeljitih družbenopolitičnih akcij je zajelo širok krog njihovih delavcev, po številnih razpravah, upoštevajoč pri tem zlasti dejstvo, da so v Mercatorju organizirane različne dejavnosti pa so menili, da se morajo reorganizirati v sestavljeno organizacijo združenega dela. Tako bi bile združene delovne organizacije specializirane za posamezne dejavnosti, delno pa tudi teritorialno zaokrožene.

Pred mesecem dni pa so v vseh organizacijah glasovali o dveh samoupravnih sporazumih, in sicer o združitvi v delovne organizacije oziroma o združitvi teh delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo Mercator. Po uspešnih referendumih o združitvi (med več kot 92 odstotkov vseh delavcev, ki so glasovali se jih je kar 85 odstotkov odločilo za združitve), se je tako v SOZD Mercator združilo kakih 7500 delavcev v okviru 19 delovnih organizacij oziroma 46 temeljnih organizacij združenega dela.

Integracijski procesi so potekali postopoma že od konca lanskega leta sem. Najprej so bili referendumi o združitvi v sestavljeno organizacijo v Zari Ormož, Splošnem trgovskem podjetju Hrašnik in Preskrbi iz Krškega, lani pa so se za integracijo z Mercatorjem odločili tudi v Kmetijskem kombinatu Zasavje iz Sevnice in v Agrokombinatu v Krškem, potem pa še dve delovni organizaciji v Centra — Contal in Sadje Zelenjava, ki naj bi v novi sestavljeni organizaciji združenega dela vsaka po svoje in na svojem področju opravljali za vse članice zunanjetrgovinske posle. Tu je iz Centra in iz drugih občin še skupina gostinskih delovnih organizacij, od hotelov do gostišč, ki bodo v sestavljeni organizaciji povezane v delovni organizaciji gostinstva. Pozdraviti je treba tudi odločitev delavcev veletržnice s kmetijskim pridelki Sadje Zelenjava s Poljske ceste, ki se je kot spe-

cializirana organizacija prav tako odločila za vključitev v SOZD Mercator.

Za združitve se je v obeh temeljnih organizacijah Contala od 73 oziroma 184 zaposlenih odločilo 82,2 odstotka oziroma 82,6 odstotka, v delovni organizaciji Sadje Zelenjava pa od 376 zaposlenih 89,6 odstotka. Pri tem ne gre prezreti tudi odločitev delavcev Kavarne Evropa in Kavarne bar Nebotičnik, ki so glasovali za združitve v sestavljeno organizacijo Mercator.

S sprejetjem samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator so dane osnove za oblikovanje delovne skupnosti sestavljene organizacije, ki jo delavci oblikujejo za opravljanje administrativnih, strokovnih in pomožnih del, ki so skupnega pomena za temeljne in delovne organizacije, združene v SOZD. Delavci zunanjetrgovinskega sektorja pa so razporejeni v delovno organizacijo Mercator Contal in delovno organizacijo Mercator Slovenija sadje, kot nosilcema zunanjetrgovinskih dejavnosti v sestavljeni organizaciji združenega dela. Tako bosta obe naši delovni organizaciji, Contal in Sadje zelenjava vključeno z delovno organizacijo Slovenija ceste dobili v okviru nove sestavljene rganizacije možnost hitrejšega perspektivnega razvoja, o katerem pred združitvijo ni bilo mogoče govoriti, saj obe podjetji nista imela na voljo dovolj sredstev za sicer dobro zasnovano srednjeročno investicijsko politiko.

I. V.

Združevanje SGP Slovenija ceste, GIP Gradis in SGP Primorje v SOZD GAST

Daleč od pričakovanj

V Dogovorih smo že pisali o združevanju delovnih organizacij GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje Ajdovščina v sestavljeno organizacijo združenega dela GAST, ki ga bo, na kar smo takrat posebej opozorili, moč pospešiti le z dovolj angažiranim delom odgovornih delavcev v sleherni organizaciji. Čeprav so pred časom na posvetu predstavnikov družbenopolitičnih organizacij Gradisa, Slovenija cest in Primorja ugotovili potrebo po strokovni koordinaciji dela strokovnih in drugih organov, so skoraj istočasno opozorili tudi na to, da morajo pri integraciji odigrati svojo vlogo tudi družbenopolitične organizacije v vseh treh delovnih organizacijah. Predvsem naj bi bile pozorne pri odstranjevanju vseh tistih ovir, ki bi tako ali drugače ovirale združevanje. Želja vseh delavcev Gradisa, Slovenija cest in Primorja je bila, da bi delo in sredstva v SOZD GAST združili v razumljivem roku, saj ne bo nihče delal v nasprotju z lastnimi, s tem pa tudi z družbenimi interesi.

Vendar moramo žal znova, kot pred meseci, tudi sedaj ugotoviti, da poteka združevanje delovnih organizacij SGP Slovenija ceste, GIP Gradis in SGP Primorje že toliko časa, da se tako v javnosti, kot v kolektivih teh podjetij pojavljajo veliki dvomi (sodeč po sedanjem stanju brez dvoma ne brez vzroka) o uspešnosti doslej opravljenega dela pri organiziranju sestavljene organizacije. Na številnih sestankih vodstev delovnih organizacij, komisij in vodstev družbenopolitičnih organizacij so že konec lanskega leta izoblikovali izhodišča za reševanje nekaterih najpomembnejših skupnih vprašanj pri združevanju v SOZD GAST, vendar z vsem

ostalim do danes v vseh treh delovnih organizacijah niso prišli daleč. Kljub temu, da bo treba v okviru sestavljene organizacije čimprej na enakopravnih osnovah zagotoviti razvoj vseh delovnih organizacij, ki se združujejo, predvsem na osnovi razpoložljivih zmogljivosti, strokovnih kadrov ipd. Na vseh dosedanjih sestankih so se predstavniki GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje sicer že dogovorili o predmetu poslovanja bodoče sestavljene organizacije, toda krepko škriplje še zmerom na drugih področjih skupnega dogovarjanja, kjer bodo morale zainteresirane strani slej ko prej tudi najti skupen jezik.

Na to so opozorili tudi na zadnji seji izvršnega odbora RO sindikata gradbenih delavcev Slovenije na Ravnah na Koroškem. V razpravi smo namreč slišali, da združevanja slovenskih gradbincev s časno izjemo poslovnega združenja IMOS, ki ima sedež v bežigradski občini, zdaleč niso izpolnila pričakovanj, kar velja tudi za integracijo GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje. Zavedati se moramo, kolikšnega pomena za slovensko gospodarstvo je lahko sestavljena organizacija združenega dela GAST, toda kaj pomaga zavest, ko dosedaj integracija omenjenih delovnih organizacij ni dala pričakovanih rezultatov. Ob takih in podobnih ugotovitvah je bila razumljiva odločitev članov izvršnega odbora RO sindikata gradbenih delavcev Slovenije, da eno prihodnjih sej IO, kasneje pa tudi plenuma RO, posvetijo aktualnim problemom združevanja dela in sredstev v slovenskem gradbeništvu, še posebej pa integraciji GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje v sestavljeno organizacijo GAST.

I. V.

Dan varnosti

Prejšnji teden so proslavljali delavci organov za notranje zadeve 13. maj, dan varnosti. Ob prazniku so potekale po vsej republiki številne prireditve in svečanosti, najzaslužnejši delavci pa so dobili priznanja in nagrade. Izmed številnih prireditev sodi med najbolj zanimive prireditve, ki je bila 11. maja na nogometnem igrišču Šolskega centra RSNZ SRS v Tacnu, ki sta jo pripravili UJV Ljubljana in RSNZ SRS. Izredno zanimiv dogodek je pritegnil skoraj dva tisoč gledalcev, ki so videli velik del spretnosti, ki jih obvladajo miličniki in njihovi mlajši kolegi, tudi bodoči miličniki, iz Šolskega centra. Na sliki: Nastop službenih psov je navdušil zlasti najmlajše gledalce.

Foto: L. Čuk